

Besluit van de Vlaamse Regering over het tijdelijk project met pioniersscholen in het kader van de evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs

Rechtsgrond

Dit besluit is gebaseerd op:

- het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs, artikel 3, §1 en 2, artikel 4, §2, tweede en derde lid, gewijzigd bij het decreet van 18 december 2009, en artikel 6, §2, ingevoegd bij het decreet van 22 juni 2007.
- de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, artikel IV.55/1, eerste en tweede lid, ingevoegd bij het decreet van 5 juni 2026.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:

- De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 5 maart 2026.
- De Vlaamse Onderwijsraad heeft advies gegeven op 2 april 2026.
- De Vlaamse adviesraad handicap NOOZO heeft advies gegeven op 13 april 2026.
- De Vlaamse Raad Welzijn, Volksgezondheid en Gezin heeft advies gegeven op 2 april 2026.
- De Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft advies nr. 2026/036 gegeven op 31 maart 2026.
- De gemeenschappelijke vergadering van Sectorcomité X, van onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van het overkoepelend onderhandelingscomité, vermeld in het decreet van 5 april 1995 tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs, heeft protocol nr. 291 gesloten op 30 april 2026.
- De Raad van State heeft advies 79.369/1 gegeven op 10 juni 2026, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- In de visienota 'Stappenplan richting een inclusiever onderwijs' van 4 april 2025 engageert de Vlaamse Regering zich om een lange-termijn-traject op te starten dat moet leiden tot een inclusiever onderwijssysteem in 2040. De opzet van een

tijdelijk project met pioniersscholen is in de visienota opgenomen als een concrete stap in de evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs.

- In de Consultatienota over de evolutie naar scholen voor iedereen van 28 november 2025 wordt de visie over de evolutie naar meer inclusief onderwijs verder uitgewerkt en aangevuld met een strategie en tijdspad met concrete maatregelen. Daarbij wordt voorzien dat met ingang van schooljaar 2026-2027 scholen voor gewoon onderwijs, scholen voor buitengewoon onderwijs, CLB's en leersteuncentra, de mogelijkheid krijgen om in het kader een tijdelijk project pioniersscholen vorm te geven. Het tijdelijk project laat toe om in de praktijk te verkennen hoe scholen kunnen evolueren naar scholen voor iedereen, en biedt zicht op hefbomen en belemmeringen op de weg naar een meer inclusief onderwijssysteem.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1. In dit besluit wordt verstaan onder:

- 1° CLB: centrum voor leerlingenbegeleiding zoals bedoeld in het decreet van 27 april 2018 betreffende leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding;
- 2° Codex Secundair Onderwijs: de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;
- 3° consortium: een tijdelijk samenwerkingsverband van experts ter begeleiding van projecten, dat wordt gevormd door de leersteuncentra in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdiensten, als vermeld in artikel 39 van dit besluit;
- 4° decreet basisonderwijs: het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997;
- 5° decreet leerlingenbegeleiding: het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding;
- 6° decreet over leersteun: het decreet van 5 mei 2023 over leersteun;
- 7° GC-verslag: een verslag gemeenschappelijk curriculum als vermeld in artikel 16 van het decreet basisonderwijs en artikel 352 van de Codex Secundair Onderwijs;
- 8° IAC-verslag: verslag individueel aangepast curriculum als vermeld in artikel 15 van het decreet basisonderwijs en in artikel 294, §2, 1°, van de Codex Secundair Onderwijs;
- 9° leerling met specifieke onderwijsbehoeften: leerling als vermeld in artikel 3, 28° bis van het decreet basisonderwijs en artikel 3, 17°/4 van de Codex Secundair Onderwijs;

- 10° leerondersteuner: een personeelslid als vermeld in artikel 5, 9° van het decreet over leersteun;
- 11° leersteun: ondersteuning als vermeld in artikel 6 van het decreet over leersteun;
- 12° leersteuncentrum: een leersteuncentrum als vermeld in artikel 5, eerste lid, 10°, van het decreet over leersteun;
- 13° ouders: de personen als vermeld in artikel 3, 41° van het decreet basisonderwijs en artikel 3, 32° van de Codex Secundair Onderwijs;
- 14° OV4-verslag: het verslag, vermeld in artikel 294, §2, 2°, van de Codex Secundair Onderwijs;
- 15° pedagogische begeleidingsdiensten: de pedagogische begeleidingsdiensten, vermeld in artikel 14 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van het onderwijs;
- 16° pioniersschool: pioniersschool als vermeld in artikel 5 van dit besluit;
- 17° project: project als vermeld in artikel 5 van dit besluit;
- 18° school: school als vermeld in artikel 3, 49° van het decreet basisonderwijs en in artikel 3, 38°, van de Codex Secundair Onderwijs, of een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs als vermeld in artikel 3, 10°, van de Codex Secundair Onderwijs.

Art. 2. Dit besluit is van toepassing op scholen voor gewoon onderwijs, scholen voor buitengewoon onderwijs met uitzondering van type 5, CLB's en leersteuncentra die deelnemen aan het tijdelijk project met pioniersscholen en hiertoe een project als vermeld in artikel 5 indienen, in het kader van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs.

Hoofdstuk 2. Doelstellingen van het tijdelijk project

Art. 3. Het tijdelijke project Pioniersscholen kadert binnen de transitie naar een meer kwalitatief en inclusiever onderwijssysteem. Het tijdelijke project beoogt samenwerking tussen scholen voor gewoon onderwijs, scholen voor buitengewoon onderwijs, CLB's en leersteuncentra, met het oog op het gezamenlijk vormgeven van meer kwalitatief en inclusiever onderwijs.

Art. 4. Het tijdelijke project heeft als doelstelling om, met het oog op structurele implementatie van meer kwalitatief en inclusiever onderwijs in de toekomst, inzichten te verwerven en gegevens te verzamelen die moeten toelaten om beleidsconclusies te trekken over de volgende elementen:

- 1° het functioneren van een multidisciplinair team, samengesteld uit personeelsleden vanuit het gewoon onderwijs, het buitengewoon onderwijs, een CLB of CLB's en een leersteuncentrum of leersteuncentra, in een school;
- 2° het toewerken naar minder labelling, door de inzet van ondersteuning door het multidisciplinaire team mogelijk te maken zonder voorafgaandelijke opmaak van een GC-verslag;
- 3° het werken aan een evidence-informed en meer inclusieve leeromgeving;
- 4° het voorzien van een aanbod buitengewoon onderwijs in een school voor gewoon onderwijs, of omgekeerd, een aanbod gewoon onderwijs in een school voor buitengewoon onderwijs en het realiseren van een onderwijscontext waarin leerlingen met en zonder specifieke onderwijsbehoeften samen leren met het oog op maximale leerwinst voor alle leerlingen;

- 5° het verkennen van samenwerking met actoren binnen zorg en welzijn, onder andere in het kader van rechtstreeks als niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp, alsook met actoren van de arbeidsmarkt en van inburgering en integratie;
- 6° het bevorderen van ouderbetrokkenheid bij inclusiever onderwijs.

In dit artikel wordt verstaan onder rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp: modules van jeugdhulpverlening als vermeld in artikel 2, 47° van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp; en onder niet rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp: modules van jeugdhulpverlening als vermeld in artikel 2, 40° van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp.

Hoofdstuk 3. Opzet en organisatie

Art. 5. Een project ter uitvoering van het tijdelijk project met pioniersscholen in het kader van de evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs omvat de samenwerking in hetzij het basisonderwijs hetzij het secundair onderwijs tussen een of meer scholen voor gewoon onderwijs en een of meer scholen voor buitengewoon onderwijs, één of meer CLB's en één of meer leersteuncentra. Elk project omvat maximum vijf samenwerkende scholen, waarvan minstens één school voor gewoon onderwijs en één school voor buitengewoon onderwijs. De scholen die deelnemen aan een project worden pioniersscholen genoemd.

Elk project werkt aan de realisatie van de doelstellingen vermeld in artikel 4. De verschillende samenwerkende instellingen organiseren in een of meer van hun scholen of vestigingsplaatsen onderwijs voor alle leerlingen, met en zonder specifieke onderwijsbehoeften. In die scholen of vestigingsplaatsen wordt een onderwijscontext gecreëerd waarin leerlingen met en zonder specifieke onderwijsbehoeften samen leren en personeelsleden samen functioneren in een multidisciplinair team. De samenwerking heeft tot doel meer kwalitatief en inclusiever onderwijs te realiseren.

Een multidisciplinair team bestaat uit personeelsleden van het gewoon onderwijs, het buitengewoon onderwijs, CLB's en leersteuncentra. Personeelsleden van de verschillende samenwerkende instellingen worden ingezet in de desbetreffende scholen of vestigingsplaatsen.

Art. 6. Ter uitvoering van de doelstellingen, vermeld in artikel 4, maken de pioniersscholen, CLB's en leersteuncentra, voor de scholen of vestigingsplaatsen waar ze samen onderwijs organiseren voor leerlingen met en zonder specifieke onderwijsbehoeften, afspraken over:

- 1° de lesbijwoning van leerlingen in een andere school dan deze waar de leerling is ingeschreven;
- 2° de vormgeving van onderwijs- en opvoedingsactiviteiten;
- 3° de personeelsinzet en taakafspraken tussen de pioniersscholen, CLB's en leersteuncentra;
- 4° de vormgeving van het multidisciplinaire team;
- 5° de opdrachten en de taakhoud van de personeelsleden;
- 6° de afstemming van bepalingen van de verschillende schoolreglementen en arbeidsreglementen van de pioniersscholen, met inbegrip van bepalingen die de samenwerking in het kader van het project omschrijven;

- 7° de gegevensdeling en communicatie tussen de pioniersscholen, CLB's en leersteuncentra;
- 8° de afstemming van overlegstructuren en besluitvorming van de pioniersscholen, CLB's en leersteuncentra.

Art. 7. Ter uitvoering van de doelstellingen, vermeld in artikel 4, maken de pioniersscholen, CLB's en leersteuncentra onderling afspraken.

De pioniersscholen maken afspraken met de CLB's waarmee ze samenwerkingsafspraken hebben, over welke taken van het CLB kunnen worden geïntegreerd in het multidisciplinair team en welke rol het CLB daarbuiten nog opneemt. Als dat nodig is, kunnen scholen en CLB's daarvoor bestaande samenwerkingsafspraken aanpassen.

De pioniersscholen maken afspraken met de betrokken leersteuncentra, over de rol van leerondersteuners in het multidisciplinair team en de verdere samenwerking met de leersteuncentra. Ook worden afspraken gemaakt met de betrokken leersteuncentra over de organisatie van en de ondersteuning door het consortium.

Art. 8. Ter uitvoering van de doelstellingen, vermeld in artikel 4, maken de pioniersscholen, CLB's en leersteuncentra, afspraken met externe partners, zoals actoren van zorg en welzijn, om externe ondersteuning mogelijk te maken voor leerlingen die daar recht op hebben, alsook met actoren van de arbeidsmarkt, als dat van toepassing is.

Art. 9. Om een maximaal effect te creëren met het tijdelijke project en een dynamiek in gang te zetten van een evolutie naar meer inclusief onderwijs, kunnen in opeenvolgende jaren bijkomende projecten met pioniersscholen worden opgestart.

Art. 10. §1. De projecten hebben een duurtijd van maximaal vijf schooljaren. In het eerste schooljaar, schooljaar 2026-2027, kunnen maximaal twintig projecten starten. Zij hebben een duurtijd van vijf schooljaren. Het volgende en daaropvolgende schooljaar kunnen telkens maximaal vijftien nieuwe projecten starten, met respectievelijk een duurtijd van vier en drie schooljaren. In totaal kunnen maximaal vijftig projecten worden opgezet.

§2. De projecten kunnen in hun werking worden begeleid door een consortium van experts, zodat ze evidence-informed kunnen werken aan de verschillende doelstellingen van het tijdelijk project, vermeld in artikel 4.

Hoofdstuk 4. Afwijkingen van de regelgeving

Afdeling 1. Afwijkingen op het vlak van organisatie en samenwerking

Art. 11. Leerlingen met en zonder specifieke onderwijsbehoeften kunnen in het kader van de pioniersscholen samen les volgen in een andere school dan die waar ze zijn ingeschreven, volgens de organisatie die de pioniersscholen hanteren. De gezamenlijke lesbijwoning, vermeld in artikel 6 eerste lid, 1°, wordt vormgegeven in afwijking van:

- 1° artikel 20/1, §1 en §3, van het decreet basisonderwijs;
- 2° artikel 136/1 van de Codex Secundair Onderwijs;
- 3° artikel 260/1 van de Codex Secundair Onderwijs;
- 4° artikel 260/2 van de Codex Secundair Onderwijs.

Art. 12. Met toepassing van artikel 6, 6° worden bepalingen van de schoolreglementen van de pioniersscholen die samenwerken op elkaar afgestemd. In afwijking van artikel 37, §1, van het decreet basisonderwijs en artikel 111, §1, van de Codex Secundair Onderwijs is het mogelijk om een verschillend schoolreglement op te maken in eenzelfde school waarvan een deel van het aanbod anders wordt georganiseerd dan in de rest van de school.

Art. 13. De leerlingen volgen het curriculum en de leerplannen van de school of het structuuronderdeel waar ze ingeschreven zijn, maar volgen het curriculum volledig in de school of vestigingsplaats waar samen onderwijs wordt georganiseerd en waar personeelsleden van verschillende scholen, CLB's en leersteuncentra instaan voor het onderwijs en de begeleiding. Bij een beslissing van de toelatingsklassenraad of bij een beslissing over de vorming, evaluatie en deliberatie van leerlingen die het curriculum volgen of zullen volgen in een school of vestigingsplaats waar samen onderwijs wordt georganiseerd, gelden volgende afwijkingen:

- 1° in afwijking van artikel 3, eerste lid, 25°, van het decreet basisonderwijs bestaat de klassenraad in het basisonderwijs ook uit personeelsleden van de andere scholen of leersteuncentra die mee de verantwoordelijkheid dragen of zullen dragen voor de begeleiding van en het onderwijs aan een bepaalde leerlingengroep of individuele leerling;
- 2° in afwijking van artikel 4, 1°, b), van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2022, over de organisatie van het secundair onderwijs, wat leerlingen betreft, maakt ten minste 75% van het onderwijzend personeel van andere scholen dan waar de leerling is ingeschreven en die aan de leerlingen onderwijs verstrekken, stemgerechtigd deel uit van de klassenraad bij een beslissing over de vorming, evaluatie en deliberatie en kan dat personeel deel uitmaken van de klassenraad die beslist over de toelating van de leerling. De voorzitter duidt die leden aan en waakt erover dat de klassenraad deskundig en representatief is samengesteld opdat de beslissing over de vorming, evaluatie en deliberatie op alle relevante elementen van het leerlingendossier is gebaseerd. Elk lid van het onderwijzend personeel dat door de voorzitter niet wordt aangeduid, heeft het recht om op eigen initiatief toch aan de klassenraad deel te nemen;
- 3° in afwijking van artikel 4, 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2022, over de organisatie van het secundair onderwijs, wat leerlingen betreft, kan het ander personeel van andere scholen dan waar de leerling is ingeschreven en het personeel van leersteuncentra die mee vormgeven aan het multidisciplinair team en die betrokken zijn bij de begeleiding van de leerling, aangeduid worden als ambtshalve raadgevende leden.

Art. 14. In afwijking van artikel 5 van het besluit van de Vlaamse regering van 31 augustus 2001 houdende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs, kunnen voor leerlingen die ingeschreven zijn in opleidingsvorm 1, 2 of

3 van een school voor buitengewoon onderwijs die pioniersschool is en die les volgen in een school of vestigingsplaats waar door pioniersscholen samen onderwijs georganiseerd wordt, bijkomende evaluatiedagen ingericht worden voor het organiseren van examens. Het maximaal aantal evaluatiedagen, bepaald in het voormelde besluit, voor leerlingen ingeschreven in het gewoon secundair onderwijs, mag niet overschreden worden.

Art. 15. In het kader van de intensieve samenwerking in de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs wordt georganiseerd, kunnen scholen, CLB's en leersteuncentra identificatiegegevens, opleidingsgegevens, de gegevens over de specifieke onderwijsloopbaan, gezondheidsgegevens en de inhoud van het GC-, IAC- of OV4-verslag van leerlingen uitwisselen met andere deelnemers van het project, ook al is de leerling niet ingeschreven in een van die scholen, of wordt met een ander CLB samengewerkt dan het CLB van de school waar de leerling is ingeschreven, of is voor de leerling geen leersteun aangevraagd bij het leersteuncentrum. Met uitzondering van de uitwisseling van de inhoud van het GC-, IAC- of OV4-verslag, kunnen ouders zich verzetten tegen de uitwisseling van de persoonsgegevens.

Dat is een afwijking van:

- 1° artikel 31 van het decreet basisonderwijs;
- 2° artikel 123/6 van de Codex Secundair Onderwijs;
- 3° artikel 56 van het decreet over leersteun;
- 4° artikel 10/1 en artikel 14, §1, van het decreet leerlingenbegeleiding.

De uitwisseling van deze persoonsgegevens is noodzakelijk voor het algemeen belang als vermeld in artikel 6, lid 1, e) van de algemene verordening gegevensbescherming en wat betreft gezondheid als bijzondere categorie van persoonsgegevens, vermeld in artikel 9, eerste lid, van de algemene verordening gegevensbescherming is de rechtsgrond artikel 9, lid 2, g), van de algemene verordening gegevensbescherming. De uitwisseling is noodzakelijk om redenen van zwaarwegend algemeen belang met name omdat scholen, CLB's en leersteuncentra intensief zullen samenwerken voor het onderwijs aan en de begeleiding van leerlingen met en zonder GC-, IAC- en OV4-verslagen in de scholen of vestigingsplaatsen waar ze samen onderwijs organiseren. Daarvoor moeten ze gegevens over de leerlingen kunnen uitwisselen, ook al is de leerling niet ingeschreven in die school, is er een samenwerking met een ander CLB, of is de leerling geen leerling waarvoor leersteun is aangevraagd bij het leersteuncentrum.

Met betrekking tot gegevensdeling blijft de verwerkingsverantwoordelijke van persoonsgegevens van een leerling de school waar de leerling is ingeschreven, het CLB van de school waar de leerling is ingeschreven of het leersteuncentrum van de school waar de leerling is ingeschreven, naargelang het geval. De geldende bewaartermijnen voor deze gegevens blijven van toepassing voor de scholen waar de leerlingen zijn ingeschreven en de CLB's en de leersteuncentra van deze scholen. Voor de andere instellingen waarmee gegevens gedeeld worden in het kader van het project is de bewaartermijn de looptijd van het project.

Afdeling 2. Afwijkingen op het vlak van leerlingenbegeleiding en leersteun

Art. 16. In de scholen of vestigingsplaatsen waar samen onderwijs wordt georganiseerd werken de betrokken personeelsleden van de pioniersscholen, CLB's en leersteuncentra samen als één multidisciplinair team. Het multidisciplinaire team geeft het beleid op leerlingenbegeleiding vorm en werkt volgens de fases van het zorgcontinuüm als vermeld in artikel 3, 59°, van het decreet basisonderwijs en artikel 3, 47°/2, van de Codex Secundair Onderwijs, voor de volledige leerlingenpopulatie in de betreffende school of vestigingsplaats. Leerondersteuners maken deel uit van het multidisciplinaire team en nemen hun rol op ter ondersteuning van de leraren en de leerlingen binnen de werking van de betreffende school of vestigingsplaats. Een GC-verslag is er geen voorwaarde om ondersteuning te krijgen in de fase van uitbreiding van zorg. Het multidisciplinaire team, waar CLB-medewerkers en leerondersteuners deel van uitmaken, bepaalt zelf volgens de fases van het zorgcontinuüm wie wanneer welke ondersteuning nodig heeft. Om een individueel aangepast curriculum of een OV4-traject te volgen, blijft de opmaak van een IAC-verslag of OV4-verslag noodzakelijk.

In de fase van uitbreiding van zorg en bij de ondersteuning van leerlingen met een IAC-verslag of OV4-verslag worden de ouders en de leerling betrokken. Verschillende vormen van expertise als vermeld in artikel 8 van het decreet over leersteun worden ingezet.

De pioniersscholen en het betrokken CLB of de betrokken CLB's stemmen onderling af over de taakverdeling op het vlak van leerlingenbegeleiding, in de begeleidingsdomeinen onderwijsloopbaan, leren en studeren, en psychisch en sociaal functioneren. Ze verkennen samen wat door het multidisciplinaire team zelf kan worden opgenomen en waarvoor een inschakeling van het CLB nodig is.

Dat is een afwijking van:

- 1° artikel 3, 53° bis, artikel 16 en artikel 47 quater, tweede tot en met vierde lid, van het decreet basisonderwijs;
- 2° artikel 3, 44°/1, artikel 123/23, tweede tot en met vierde lid, en artikel 352 van de Codex Secundair Onderwijs;
- 3° artikel 6, 1° wat betreft het beschikken over een GC-verslag, artikel 9, §1 en 2, en artikel 17 van het decreet over leersteun;
- 4° artikel 5 van het decreet leerlingenbegeleiding.

Afdeling 3. Afwijkingen op het vlak van speciale onderwijsleermiddelen

Art. 17. Leerlingen die ingeschreven zijn in een school voor buitengewoon onderwijs die pioniersschool is maar les volgen in een pioniersschool op een andere locatie dan de eigen school, kunnen speciale onderwijsleermiddelen ter beschikking krijgen als ze daar nood aan hebben in de andere school.

Dat is een afwijking van:

- 1° artikel 91 van het decreet basisonderwijs;
- 2° artikel 357 van de Codex Secundair Onderwijs.

Afdeling 4. Afwijkingen op het vlak van vestigingsplaatsen

Art. 18. In de pioniersscholen kan worden afgeweken van de regelgeving op het gebied van de oprichting van vestigingsplaatsen in de scholen van het buitengewoon secundair onderwijs. In afwijking van artikel 15, §4, eerste lid van de Codex Secundair Onderwijs is het mogelijk om in een pioniersschool via een melding en zonder een aanvraag en goedkeuring, een nieuwe vestigingsplaats van een school voor buitengewoon secundair onderwijs, behalve voor type 5, op te richten die op de campus van een school voor gewoon secundair onderwijs ligt die gelegen is binnen eenzelfde onderwijszone of deel uitmaakt van eenzelfde scholengemeenschap, zelfs als deze niet in dezelfde of aangrenzende gemeente ligt van een bestaande vestigingsplaats van de school voor buitengewoon secundair onderwijs. Op die nieuwe vestigingsplaats mag het volledige aanbod van types, opleidingsvormen en structuuronderdelen van de school voor buitengewoon secundair onderwijs worden aangeboden of kan er gekozen worden om een deel van dat aanbod aan te bieden.

Art. 19. In de pioniersscholen kan worden afgeweken van de regelgeving op het gebied van de oprichting van vestigingsplaatsen in de scholen van het gewoon secundair onderwijs. In afwijking van artikel 15, §4, eerste lid van de Codex Secundair Onderwijs is het mogelijk om in een pioniersschool via een melding en zonder een aanvraag en goedkeuring, een nieuwe vestigingsplaats van een school voor gewoon secundair onderwijs op te richten die op de campus van een school voor buitengewoon secundair onderwijs ligt die gelegen is binnen eenzelfde onderwijszone of deel uitmaakt van eenzelfde scholengemeenschap, zelfs als deze niet in dezelfde of aangrenzende gemeente ligt van een bestaande vestigingsplaats van de school voor gewoon secundair onderwijs. Op die nieuwe vestigingsplaats mag het volledige aanbod van structuuronderdelen van de school voor gewoon secundair onderwijs worden aangeboden of kan ervoor gekozen worden om een deel van dat aanbod aan te bieden.

Art. 20. In de pioniersscholen kan worden afgeweken van de regelgeving op gebied van oprichting van vestigingsplaatsen in de scholen van het gewoon basisonderwijs. In afwijking van artikel 62, §1, 4° van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 is het mogelijk om in een pioniersschool via een melding en zonder een aanvraag en goedkeuring, een nieuwe vestigingsplaats van een school voor gewoon basisonderwijs op te richten die op de campus van een school voor buitengewoon basisonderwijs ligt, zelfs als deze die niet in dezelfde of aangrenzende gemeente ligt van een bestaande vestigingsplaats van de school voor gewoon basisonderwijs.

Afdeling 5. Afwijkingen op het vlak van programmatie en rationalisatie

Art. 21. Bij programmatieaanvragen van structuuronderdelen van opleidingsvorm 3 of 4 door scholen voor buitengewoon secundair onderwijs moeten de samenwerkingen in het kader van pioniersscholen opgenomen worden, zodat daarmee rekening kan worden gehouden bij de beoordeling en goedkeuring van de programmatieaanvragen.

Art. 22. In afwijking van artikel 289, §3, §3/1 en §7 en artikel 289/1 van de Codex Secundair Onderwijs wordt in het oprichtingsdossier van een nieuw structuuronderdeel en bij de criteria op basis waarvan dit dossier wordt beoordeeld de samenwerking in het kader van pioniersscholen opgenomen, zodat

de adviserende instanties daarmee rekening kunnen houden in hun adviezen en de Vlaamse regering daarmee rekening kan houden in haar beslissing over het programmatiedossier.

Art. 23. Bij programmatieaanvragen van types en opleidingsvormen door scholen voor buitengewoon basis- en secundair onderwijs moeten de samenwerkingen in het kader van pioniersscholen opgenomen worden, zodat daarmee rekening kan worden gehouden bij de beoordeling en goedkeuring van de programmatieaanvragen.

Art. 24. In afwijking van artikel 101, §4 en §5 en artikel 111, §3 en 4 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 wordt in het oprichtingsdossier van een nieuw type in een school voor buitengewoon basisonderwijs in de omgevingsanalyse die de noodzaak, de doelmatigheid en de leefbaarheid van het programmatievoorstel motiveert, ook de samenwerking in het kader van pioniersscholen opgenomen, zodat de adviserende instanties daarmee rekening kunnen houden in hun adviezen en de Vlaamse regering daarmee rekening kan houden in haar beslissing over het programmatiedossier.

Art. 25. In afwijking van artikel 289, §4 en §5 en artikel 290/1, §2 van de Codex Secundair Onderwijs wordt in het oprichtingsdossier van een nieuwe opleidingsvorm en het oprichtingsdossier van een nieuw type in een school voor buitengewoon secundair onderwijs in de omgevingsanalyse die de noodzaak, de doelmatigheid en de leefbaarheid van het programmatievoorstel motiveert, ook de samenwerking in het kader van pioniersscholen opgenomen, zodat de adviserende instanties daarmee rekening kunnen houden in hun adviezen en de Vlaamse regering daarmee rekening kan houden in haar beslissing over het programmatiedossier.

Art. 26. In afwijking van artikel 115 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 kan een school voor buitengewoon basisonderwijs die een project mee vormgeeft, voor de types waarin ze pioniert, gedurende de looptijd van het project gebruik maken van genadejaren voor het behalen van de rationalisatienorm of rationalisatienormen vooraleer het type of de types die in gebreke blijven, met ingang van 1 september niet meer in aanmerking komen voor financiering of subsidiering.

Art. 27. In afwijking van artikel 284 van de Codex Secundair Onderwijs kan een school voor buitengewoon secundair onderwijs die een project mee vormgeeft, voor de opleidingsvormen waarin ze pioniert, gedurende de looptijd van het project gebruik maken van genadejaren voor het behalen van de rationalisatienorm of rationalisatienormen vooraleer de opleidingsvorm of opleidingsvormen die in gebreke blijven met ingang van 1 september niet meer in aanmerking komen voor financiering of subsidiering.

Afdeling 6. Afwijkingen op het vak van certificering

Art. 28. In afwijking van artikel 252 van de Codex Secundair onderwijs kan aan een leerling met een IAC-verslag die is ingeschreven in het buitengewoon secundair onderwijs en de lessen bijwoont in een structuuronderdeel van het gewoon onderwijs, ook de studiebekrachtiging uitgereikt worden die toepasbaar

is in het structuuronderdeel van het gewoon secundair onderwijs, op voorwaarde dat de doelen van het IAC van de leerling gelijkwaardig zijn met de doelen, vastgelegd door of krachtens decreet- of regelgeving op het structuuronderdeel.

Afdeling 7. Afwijkingen op het vlak van leerlingenvervoer

Art. 29. Voor de pioniersscholen wordt een afwijking op artikel IV.35 van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs, gecoördineerd op 28 oktober 2016, toegestaan. De pioniersscholen die in een van de geografische regio's, vermeld in art IV.35/1 van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs, gecoördineerd op 28 oktober 2016, liggen, volgen de regeling van de werkplannen van deze regio. De pioniersscholen die niet in een van deze geografische regio's gelegen zijn, kennen een recht op leerlingenvervoer toe aan de leerlingen in de school of vestigingsplaats waar samen onderwijs wordt georganiseerd, die ingeschreven zijn in het buitengewoon onderwijs en aan de leerlingen in eenzelfde school of vestigingsplaats die ingeschreven zijn in het gewoon onderwijs met een IAC-verslag of OV4-verslag, volgens de regeling van een werkplan van één van deze geografische regio's naar keuze.

Art. 30. Als de dichtstbijzijnde school van het net naar keuze, tot op het niveau van de vestigingsplaats, die het onderwijs aanbiedt waarnaar het attest van de leerling verwijst, een pioniersschool is, kan de leerling ook een recht op vervoer verkrijgen naar de dichtstbijzijnde school van het net naar keuze, tot op het niveau van de vestigingsplaats, die geen pioniersschool is. Dit geldt enkel voor leerlingen die zich nieuw inschrijven in de dichtstbijzijnde school die geen pioniersschool is, nadat de dichtstbijzijnde school een pioniersschool is geworden.

Afdeling 8. Afwijkingen op het vlak van personeel

Art. 31. In afwijking van artikel 18, §1, 1°, van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991 en artikel 20, §1, 1°, en §2, 1°, van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991 is de inzetbaarheidsregeling, vermeld in het tweede lid, van toepassing op de personeelsleden van een pioniersschool.

Zonder afbreuk te doen aan het principe dat een personeelslid wordt aangesteld in of geaffecteerd aan een instelling, kunnen in het basisonderwijs, in het secundair onderwijs, in de leersteuncentra of in de leersteuncentra vermeld in artikel 20, §2, van het decreet van 5 mei 2023 over leersteun, en in de centra voor leerlingenbegeleiding de personeelsleden van de instellingen die samen een project vormgeven voor de vervulling van opdrachten worden ingezet:

- 1° voor en in andere instellingen die samen onderwijs organiseren in een school of vestigingsplaats van het project;
- 2° voor de totaliteit van het project.

Bij de toepassing van het eerste lid en het tweede lid, worden minstens de volgende principes gehanteerd:

- 1° het personeelslid wordt altijd aangesteld in of geaffecteerd aan de instelling waar de betrekking reglementair wordt ingericht;
- 2° de afstand over de openbare weg tussen de instelling van aanstelling of affectatie en de instelling waar het personeelslid wordt ingezet, bedraagt

- nooit meer dan 25 kilometer. Dat geldt niet als het personeelslid ermee instemt om over een grotere afstand ingezet te worden;
- 3° er wordt altijd rekening gehouden met de statutaire toestand van het personeelslid die conform de in het eerste lid vermelde decreten is bepaald.

De bepalingen over de inzetbaarheid, vermeld in het eerste en het tweede lid, worden opgenomen in het geschrift, de overeenkomst of het besluit waarin de aanstelling wordt vastgesteld, alsook in de functiebeschrijving, vermeld in hoofdstuk VIIIBis van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991 en in titel II, hoofdstuk Vbis van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991.

Art. 32. De afwijkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 29 april 1992 betreffende de verdeling van betrekkingen, de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, de reffectatie, de wedertewerkstelling en de toekenning van een wachtgeld of wachtgeldtoelage zijn als volgt:

- 1° in afwijking van artikel 34, §1, van dat besluit hoeft het schoolbestuur voor de school die deelneemt aan het tijdelijke project, alleen de verplichtingen voor reffectatie en wedertewerkstelling na te leven op het niveau van de school zelf als vermeld in artikel 34, §1, A, 2°, a), artikel 34, §1, B, 2°, a), of artikel 34, §1, C, 2°, a), van dat besluit;
- 2° in afwijking van artikel 36, §2, van dat besluit hoeft het schoolbestuur voor de school die deelneemt aan het tijdelijke project, alleen de verplichtingen voor reffectatie en wedertewerkstelling na te leven op het niveau van de school zelf als vermeld in artikel 36, §2, A, 1°, a), artikel 36, §2, B, 1°, a), of artikel 36, §2, C, 1°, a), van dat besluit.

Art. 33. In afwijking van artikel 163 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 kan een school van het project in het kader van de schoolopdracht de aanwezigheid van de personeelsleden op school ook vragen buiten de periode van normale aanwezigheid van de leerlingen.

Art. 34. In afwijking van artikel 8 van het besluit van de Vlaamse regering van 17 juni 1997 betreffende de opdracht van het personeel in het basisonderwijs, kan een school van het project in het kader van de schoolopdracht de aanwezigheid van de personeelsleden op school ook vragen buiten de periode van normale aanwezigheid van de leerlingen.

Hoofdstuk 5. Aanvraag- en toekenningsprocedure

Art. 35. §1. De Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, lanceert een oproep voor projecten met pioniersscholen waarbij geïnteresseerden een dossier tot kandidaatstelling kunnen indienen. Eerst is er een oproep voor de projecten die in het schooljaar 2026-2027 starten, daarna een oproep voor de projecten die in het schooljaar 2027-2028 starten en daaropvolgend voor de projecten die in het schooljaar 2028-2029 starten.

§2. De oproep bevat minimaal de volgende elementen:

- 1° de looptijd van de projecten;

- 2° de inhoud van het dossier voor kandidaatstelling, vermeld in artikel 36;
- 3° het adres en de uiterste indiendatum waarop het dossier moet worden ingediend;
- 4° de ontvankelijkheidsvereisten, vermeld in artikel 37, §2;
- 5° de criteria die de selectiecommissie gebruikt om de projecten te selecteren, vermeld in artikel 37, §3;
- 6° de rapportage- en evaluatieverplichtingen waaraan de projecten tijdens hun looptijd moeten voldoen;
- 7° de openbaarmaking van de geselecteerde projecten;
- 8° de grootte van het krediet dat beschikbaar is om de oproep tot subsidieaanvragen te financieren.

Art. 36. Een dossier tot kandidaatstelling bevat minstens de volgende elementen:

- 1° de algemene gegevens van de betrokken partners die het project willen opzetten;
- 2° een omschrijving van de scholen van het gewoon en buitengewoon onderwijs, het CLB of CLB's, en het leersteuncentrum of de leersteuncentra die het project zullen realiseren, met daarin ten minste:
 - a) de types of opleidingsvormen van het betrokken aanbod buitengewoon onderwijs;
 - b) het aantal beschikbare plaatsen voor leerlingen in de pioniersscholen.Daarbij kan aandacht zijn voor een geleidelijke opbouw en uitrol over de jaren heen aangezien het mogelijk is dat de betrokken instellingen geleidelijk willen groeien in de uitbouw en grootte van hun project en de betrokken instellingen indien dat nodig is het eerste schooljaar kunnen benutten als opstartjaar om vorm te geven aan hun gezamenlijk project;
- 3° een motivering van de kandidatuur, inclusief de wijze waarop de pioniersscholen bijdragen tot de doelstellingen van het tijdelijke project, vermeld in artikel 4;
- 4° een beschrijving van de beoogde organisatie en werking van het project met inbegrip van:
 - a) de vormgeving van onderwijs- en opvoedingsactiviteiten;
 - b) de personeelsinzet en de vormgeving van het multidisciplinaire team;
 - c) de rol en bijdrage van de betrokken CLB's en leersteuncentra, of en hoe deze eventueel verschilt tussen centra wanneer meerdere CLB's en leersteuncentra betrokken zijn.
- 5° een overzicht van de afwijkingen op de regelgeving, vermeld in artikel 11 tot en met 34, die noodzakelijk zijn voor de realisatie van het project;
- 6° een aantoonbare kwaliteitsborging op het vlak van onderwijskwaliteit;
- 7° een doelmatige inzet van de middelen die ter beschikking worden gesteld, met inbegrip van het al dan niet beoogde gebruik van onderwijsassistenten vermeld in artikel 38;
- 8° de afspraken over interne monitoring en evaluatie, inclusief duidelijke indicatoren;
- 9° een aanduiding van een bestuur van een van de instellingen die het project mee vormgeven waaraan, bij een gunstige beslissing, een subsidie kan worden toegekend ter ondersteuning van het project;

- 10° de protocollen van de onderhandelingen die over het project zijn gevoerd in de bevoegde lokale comités van de betrokken scholen van het schoolbestuur of van de schoolbesturen, de CLB's en de leersteuncentra die het voorstel indienen.

Indien na de kandidaatstelling en tijdens de looptijd van het project gebruik wordt gemaakt van afwijkingen die impact hebben op personeel en die nog niet werden opgenomen in het dossier tot kandidaatstelling zoals vermeld in het eerste lid, 5°, moeten deze overlegd worden in de bevoegde lokale comités van de betrokken instellingen.

Art. 37. §1. De dossiers tot kandidaatstelling, vermeld in artikel 36 worden beoordeeld door een selectiecommissie waarvan de leden door de Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs, worden aangeduid. De selectiecommissie is als volgt samengesteld:

- 1° drie afgevaardigden van het Departement Onderwijs en Vorming, vermeld in artikel 22, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie, waarvan één persoon het voorzitterschap opneemt;
- 2° minimaal één en maximaal twee externe experts inzake inclusie en onderwijskwaliteit;
- 3° afgevaardigden van het Gemeenschapsonderwijs en van de representatieve verenigingen van de schoolbesturen of inrichtende machten en afgevaardigden van de representatieve vakorganisaties in een raadgevende rol.

§2. De selectiecommissie beoordeelt de ontvankelijkheid van de dossiers voor kandidaatstelling. Een dossier is ontvankelijk als het voldoet aan de volgende vereisten:

- 1° het betreft een samenwerking tussen scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs, met maximaal vijf samenwerkende scholen waarvan minstens één school voor gewoon onderwijs en één school voor buitengewoon onderwijs, CLB of CLB's en leersteuncentrum of -centra;
- 2° het dossier is tijdig ingediend;
- 3° het dossier is in het Nederlands opgesteld;
- 4° het dossier is volledig en bevat alle onderdelen, vermeld in de oproep;
- 5° het dossier voldoet aan de vormvereisten, vermeld in de oproep.

§3. De selectiecommissie beoordeelt de ontvankelijke dossiers aan de hand van de volgende criteria:

- 1° de mate waarin het voorstel bijdraagt tot de doelstellingen van het tijdelijk project, vermeld in artikel 4, en aansluit bij de bredere evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs;
- 2° de kwaliteit en haalbaarheid van de voorgestelde organisatie en werking van het project, waarbij de kwaliteit en de haalbaarheid minstens door de volgende elementen wordt aangetoond, overeenkomstig artikel IV.55/1, tweede lid, 1°, van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs:
 - a) het functioneren van het multidisciplinair team;
 - b) het werken richting een evidence informed en meer inclusieve leeromgeving;

- c) de samenwerking met de centra voor leerlingenbegeleiding en de leersteuncentra;
- 3° de wijze waarop interne kwaliteitszorg wordt georganiseerd, met inbegrip van duidelijke en meetbare doelstellingen, overeenkomstig artikel IV.55/1, tweede lid, 2°, van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs;
 - 4° de mate waarin het project een bijdrage levert aan het opvangen van bestaande capaciteitsnoden in het buitengewoon onderwijs, zowel binnen het project als in samenhang met de andere geselecteerde projecten;
 - 5° diversiteit in de groep van geselecteerde projecten in de mate waarin de aanvragers al samenwerken of al stappen zetten naar meer inclusief onderwijs, alsook of onderwijs samen zal worden georganiseerd op de locatie van een school voor gewoon onderwijs of een school voor buitengewoon onderwijs, alsook op het vlak van diversiteit in de leerlingenpopulatie in pioniersscholen, van leerlingen die cognitief uitzonderlijk sterk functioneren tot leerlingen met complexe en intensieve ondersteuningsnoden;
 - 6° de spreiding van types en opleidingsvormen buitengewoon onderwijs over de projecten heen, overeenkomstig artikel IV.55/1, tweede lid, 3°, van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs;
 - 7° de spreiding van projecten op het vlak van onderwijsniveaus en regio's, overeenkomstig artikel IV.55/1, tweede lid, 4°, van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs;
 - 8° de spreiding van projecten op het vlak van onderwijsnetten, overeenkomstig artikel IV.55/1, tweede lid, 5°, van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs;
 - 9° voor wat het secundair onderwijs betreft: de spreiding van projecten over finaliteiten en domeinen, overeenkomstig artikel IV.55/1, tweede lid, 6°, van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs;
 - 10° de aanwezigheid van protocollen van akkoord of niet akkoord van de onderhandelingen over het projectvoorstel in bevoegde lokale comités van de deelnemende scholen, CLB's en leersteuncentra.

De selectiecommissie kan aan de indiener van een aanvraagdossier bijkomende informatie vragen of een projectvoorstel terugsturen met de vraag tot bijsturing of aanpassing voordat ze er een definitief oordeel over velt.

Art. 38. De Vlaamse Regering duidt, op voordracht van de selectiecommissie, vermeld in artikel 37, de projecten met pioniersscholen aan en kan, binnen de beschikbare kredieten, een subsidie toekennen aan de besturen van de geselecteerde projecten die daarvoor zijn aangeduid in de aanvraagdossiers.

Binnen de beschikbare begrotingskredieten wordt een subsidie voorzien van maximaal 5,2 miljoen euro in het schooljaar 2026-2027 voor maximaal twintig projecten, maximaal 9,1 miljoen euro in het schooljaar 2027-2028 voor maximaal vijfendertig projecten en maximaal 13 miljoen euro vanaf het schooljaar 2028-2029 tot en met het schooljaar 2030-2031 voor maximaal vijftig projecten.

Per project wordt een subsidiebedrag van maximaal 260.000 euro per schooljaar voorzien. Elk project wendt dit bedrag aan voor het werken aan de doelstellingen vermeld in artikel 4. De subsidie wordt toegekend gedurende de

looptijd van het project en kan besteed worden aan personeelskosten en werkingskosten die gepaard gaan met de tijdelijke ondersteuning van het project, zoals voor de opzet, coördinatie en begeleiding van het project, voor het aanstellen van experts of het inkopen van expertise of professionalisering. Met de subsidie mogen projecten ook de mogelijkheid verkennen om onderwijsassistenten in te zetten binnen een kwaliteitsvolle en meer inclusieve leeromgeving. Met de subsidie mogen geen leraren worden aangesteld noch mogen leraren worden ingezet als onderwijsassistent. Nadere verantwoordingsregels worden bij de subsidie-oproep vastgelegd.

Hoofdstuk 6. Begeleiding

Art. 39. De leersteuncentra creëren in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdiensten een consortium dat de pioniersscholen kan begeleiden bij het evidence-informed realiseren van de doelstellingen van de projecten, vermeld in artikel 4.

Binnen het consortium worden ook experts uit het hoger onderwijs aangeduid die deel uitmaken van het consortium. Het consortium begeleidt de verschillende projecten evidence-informed inzake effectieve didactiek, gedrag en kennisrijk curriculum bij de realisatie van meer inclusief onderwijs en het inzetten op veranderingsprocessen binnen de projecten. Het consortium zorgt voor uitwisseling en expertisedeling tussen de projecten.

Het consortium zorgt binnen haar samenstelling voor aantoonbare ervaring en expertise op het vlak van effectieve didactiek, gedrag en kennisrijk curriculum in functie van een meer inclusieve leeromgeving. Binnen het consortium wordt voorzien in expertise op vlak van de verschillende doelstellingen vermeld in artikel 4 en inzake veranderingsprocessen die nodig zijn om rond deze doelstellingen te werken.

Hoofdstuk 7. Opvolging en evaluatie

Art. 40. §1. De projecten rapporteren jaarlijks over hun werking en voortgang, met betrekking tot de doelstellingen vermeld in artikel 4.

§2. Het tijdelijk project wordt geëvalueerd door een expertenpanel dat als volgt is samengesteld:

- 1° drie afgevaardigden van het Departement Onderwijs en Vorming, van wie er één het voorzitterschap op zich neemt;
- 2° twee afgevaardigden van de Onderwijsinspectie;
- 3° afgevaardigden van het Gemeenschapsonderwijs en van de representatieve verenigingen van de schoolbesturen of inrichtende machten en afgevaardigden van de representatieve vakorganisaties;
- 4° drie externe experts inzake inclusie en onderwijskwaliteit.

De evaluatie heeft betrekking op de doelstellingen die worden vermeld in artikel 4.

De evaluatie vindt plaats in het schooljaar 2028-2029. De pioniersscholen die in het schooljaar 2028-2029 starten, worden in de evaluatie opgenomen voor zover beschikbare gegevens dat toelaten.

Hoofdstuk 8. Slotbepalingen

Art. 41. De Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs en vorming, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 19 juni 2026.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR